

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 981

Archeologienota Kruispunt
Heukelommerweg te Riemst
(Limburg)
Programma van Maatregelen

MICHIEL LOVENIERS

Colofon

Uitgever	ADEDE bv
Jaar van uitgave	2023
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Claeys Simon & Janssens David
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bv. ADEDE bv is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	- 3 -
1 Gemotiveerd advies.....	- 4 -
2 Programma van maatregelen	- 6 -

1 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek.

Het projectgebied situeert zich op het kruispunt N79 x N78 x Heukelommerweg in Vroenhoven, een deelgemeente van Riemst. Geomorfologisch gezien behoort het onderzoeksgebied tot Droog-Haspengouw. Het onderzoeksgebied zelf ligt in een lager gelegen zone van een lang oost-west gerekt plateau waarin de valleien van de rondom rond liggende beken diep zijn ingesneden. Het gaat hierbij over de Millenbeek en de Vloedgracht die 2km ten zuidwesten van het onderzoeksgebied lopen en die verder ten zuidzuidwesten van het onderzoeksgebied samenvloeien in de Zouw. De Kuilenzouw stroomt op ca. 1,2 km ten oosten van het terrein. Het projectgebied daalt van ca. 89 m TAW in het ZW tot ca. 87 m TAW in het NO. Gezien de landschappelijke situering van het terrein in een lager gelegen deel van het landschap zonder waterloop in de buurt is het potentieel op het aantreffen van prehistorische artefactensites eerder laag.

De CAI-locaties in de omgeving helpen om een verdere verwachting te bepalen naar mogelijke archaeologica op het projectgebied. Aan de hand van de besproken gekende archeologische vindplaatsen mag geconcludeerd worden dat het projectgebied binnen een zone ligt met een hoog archeologisch potentieel. Zo zijn er binnen een radius van 500m vondsten vastgesteld uit de steentijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en een groot aantal vondsten gerelateerd aan de slag van Lafelt alsook vondsten gerelateerd aan de tweede wereldoorlog.

Op basis van de cartografische bronnen beschikbaar vanaf de 18e eeuw en de meer recente luchtfoto's kan vastgesteld worden dat het volledige gebied minstens sinds het midden van de 19^e eeuw geen bebouwing heeft gekend maar wel gebruik kende als weg. De voorlopers van de N78, N79 en de Heukelommerweg staan namelijk reeds gekarteerd op de Atlas der Buurtwegen. Vanaf ca. 1979 is dan de hedendaagse vorm van deze wegen gerealiseerd. Met het (her-)aanleggen van deze verhardingen binnen het projectgebied door de eeuwen heen kan vermoed worden dat een groot deel van het bodemarchief in het projectgebied verstoord is. Echter valt dit louter via een bureaustudie niet met absolute zekerheid te staven.

Concreet kunnen we voor de verwachting van archeologische sporen/restanten het volgende stellen. Voor steentijden is de verwachting eerder laag gezien de ligging van het projectgebied in een lager gelegen gebied zonder (historische) waterlopen. Volgens de bureaustudie is het projectgebied minstens sinds de 19^e eeuw in gebruik geweest als weg. Door een tekort aan bronnen hebben we voor vroegere periodes weinig uitsluitel over de mogelijke activiteiten op het projectgebied. Gezien

de CAI-vondsten in de buurt kunnen we echter wel nog steeds een (middel-)hoge verwachting vooropstellen voor de metaaltijden tot en met de middeleeuwen. Bijkomend gaat speciale aandacht uit naar het slagveld van de slag bij Lafelt waar het projectgebied aan grenst en waarvoor er dus een hoge archeologische verwachting bestaat.

De geplande werken bestaan uit de herinrichting van het kruispunt N79 x N78 x Heukelommerweg en het aanleggen van een gescheiden rioleringsstelsel. Er zullen aanliggende fietspaden voorzien worden met tweemaal een dubbelrichtingsfietsoversteekpunt via het middeneiland. Ook ter hoogte van de N78 Burgemeester Marresbaan zullen er aanliggende fietspaden (Dubbelrichtingsfietspad rechterzijde N78) en een fietsoversteekpunt voorzien worden. Ter hoogte van de Heukelommerweg zal de bestaande parking heraangelegd worden in de vorm van een groenzone met voetpad in betonstraatstenen en 14 parkeerplaatsen in betonstraatstenen. De fietspaden zullen voor het grootste deel worden aangelegd in zwarte of rode asfalt. De rijbanen van de N78, Maastrichtersteenweg en de Heukelommerweg zullen volledig worden heringericht aan de hand van KWS-verharding. Dit met uitzondering van de noordelijke rijstrook van de Maastrichtersteenweg waar enkel de toplaag vernieuwd zal worden in KWS-verharding. Dit is in lijn met waar de nieuwe rioleringen zullen geplaatst worden; Ter hoogte van de Heukelommerweg zal er een DWA-leiding geplaatst worden van 250mm doorsnede. Deze zal aangesloten worden met een nieuwe DWA-leiding (250mm doorsnede) ter hoogte van het zuidelijke fietspad van de Maastrichtersteenweg. Ter hoogte van de zuidelijke rijstrook wordt een RWA-leiding voorzien van 800mm doorsnede. Deze leidingen zullen worden aangesloten aan bestaande leidingen aan de rand van huidig projectgebied. Ten slotte zal ter hoogte van de Burgemeester Marresbaan nog een RWA-leiding geplaatst worden van 800mm doorsnede alsook een DWA-wachtleiding dwars over de baan.

Concluderend kunnen we stellen dat voor het aanleggen van het rioleringsstelsel kan uitgegaan worden van ingrepen tot ca. 3m-MV (ter hoogte van de Heukelommerweg tot ca. 2m-MV). Verder zullen er bodemingrepen noodzakelijk zijn ter hoogte van de fietspaden (ca. 50cm-MV) en de heraan te leggen noordelijke rijstrook van de Maastrichtersteenweg (ca. 70cm-MV) alsook de parking in betonstraatstenen (ca. 50cm-MV) en de aan te leggen groenzone.

Gezien deze geplande werken binnen het tracé van reeds bestaande wegen vallen zullen slechts ter hoogte van de nieuwe riolering nieuwe bodemingrepen noodzakelijk zijn. De rest van de geplande werken zullen niet of lokaal zeer miniem door de bestaande verstoringen van de N79, N78 en de Heukelommersweg reiken.

Bijkomend beperken de bodemingrepen gerelateerd aan het nieuwe rioleringsstelsel zich tot een tracé van max 5,5m breed. De vorm van dit tracé (<6m breed) zou verder archeologisch onderzoek dus bemoeilijken of zou slechts een vertekend en te fragmentarisch beeld opleveren bij verder onderzoek. Gezien deze fragmentarische kenniswinst, lijkt verder onderzoek in deze zones niet

opportuun. Bijkomend is tijdens de heraanleg van een openbare weg tijd een belangrijke factor. Gezien steeds één rijvak beschikbaar moet blijven voor het doorgaand verkeer en de werken ernstige hinder met zich meebrengen, op een reeds drukke baan, dienen de werkzaamheden snel en efficiënt uitgevoerd te worden. Dit gepaard met het matige potentieel op kenniswinst ter hoogte van het kruispunt N79 x N78 x Heukelommerweg is bewust niet gekozen voor verder vooronderzoek gezien de geringe kenniswinst niet in evenwicht zou zijn met het kostenplaatje van het vooronderzoek (m.n. een landschappelijk bodemonderzoek met mogelijks een steentijdtraject en een proefsleuvenonderzoek).

2 Programma van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch (voor)onderzoek. Volgens artikel “§5.2 van de Code van Goede Praktijk” is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook – conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplecht. Eventuele toevalsvondsten dienen steeds gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.